Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV | Reus Dimars 31 d' Octubre de 1899 | Núm. 3.403

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1
En provincias trimestre. . . . . 3'50
Extranger y Ultramar 9
Anuncis, á preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sía tota classe de . . . **TOS**

La que paga més contribució de la provincia.

AGRICULTORS ALERTA

Visiteu lo magatzém de guanos de

A RIUDOMS

Massó y Ferrando

Guano classe superior.—Id. de peix—Cascos d' arengada pera adops de las hortalissas.

Magatzém á Riudoms
y á Reus Vilá, núm. 3.

Fábrica de flors artificials
DE
María Perpinyá

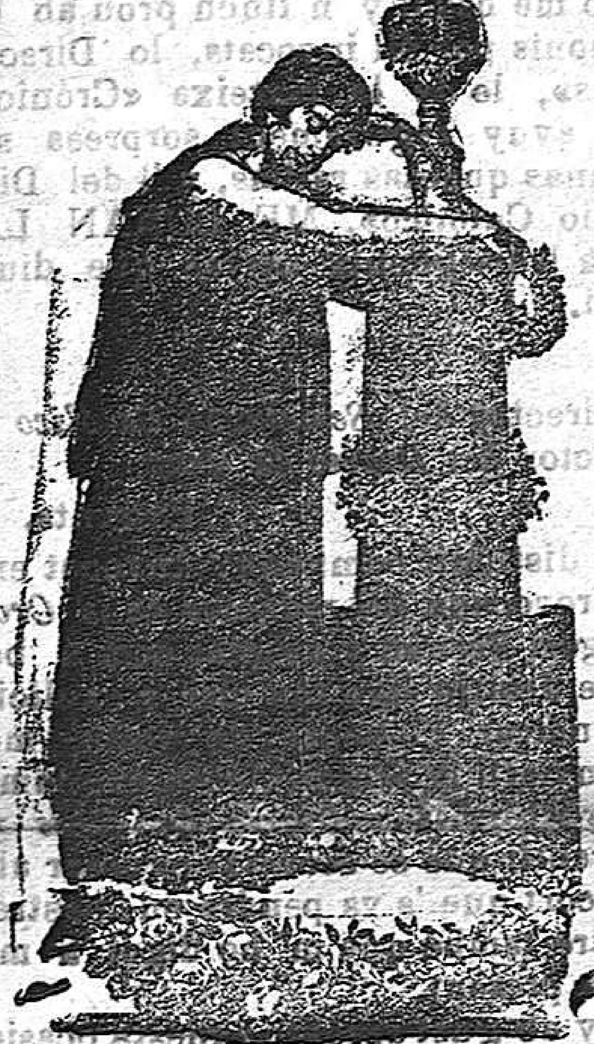

REUS.—Carrer Major, número 22.—REUS

Com tots los anys en aquesta época hi ha un gran y variat surtit en **coronas fúnebres, flors de seda, pluma, porcelana, zinch y tela impermeable; medallons** de diferentas formas y classes, **creus, pensaments** y altres **objectes artístichs** que en lo dia de difunts, solen colocarse sobre las tombas, com carinyós tribut dedicat á la memoria dels que foren.

Alta novetat en coronas de porcelana

Se fan també tota classe d' inscripcions ab lletras **brodadas, pintadas** y de **paper**, destinadas al propi objecte.

PREUS REDUHITS

NOTA.—Se dibuixan cintas pera brodar inscripcions.

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrará forsa motris ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho solicitin.
Los Motors de corrent continua á la vegada que extraordinarias condicions d' economonía en lo *cost de compra y consum*, reuneixen las de *marxa silenciosa*, gran llimpiesa, espay reduhit y facilíssim maneig, ventatjas difícils d' obtenir ab altres sistemas. Tenen marxa senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian á voluntat, las velocitats mínima á máxima.
Los gastos d' oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls.
En aquestas oficinas se facilitarán cuanta classe de datos sían necessaris.
Reus 9 Juny 1899.—Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

Licor de fibrina y carn líquida RICHARD

Lo millor tónich-reconstituyent conegut, indicadíssim contra 'l raquitisme, escrófula, tuberculosis, convalecencias y en totas las malaltías caracterisadas per lo sello de la debilitat y que requereixen un bon aliment sens embargar l' estómach. Se ven en totas las farmacias.

DOCTOR J. MIRÓ
OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.
A Tarragona: los demés dias de deu á una del matí y de tres á cinch de la tarde, havent trasladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 7, pimer.

Secció doctrinal

Als Diputats catalans

Dilluns s' obrirán las portas del Parlament.

Los representants de Catalunya tenen una altíssima missió que cumplir. Ara veurém si 's fan dignes de la representació que ostentan, esborrant ab sa conducta lo pecat de naixensa que casi tots portan á sobre, ó si persistirá 'l tradicional divorci entre 'l poble y 'ls que 's titulan mandataris seus.

En aquestos moments lo poble de Catalunya está donant un exemple de civisme y d' enteressa que pot ben assenyalar lo comens d' una nova era en la seva vida, y fins en la vida del Estat espanyol si aquet no fa 'l sort, com l' ha fet tantas vegadas, empenyantse á seguir per la pendent fatal que l' ha de portar indefectiblement á la desfeta.

Aquell poble catalá corromput y dividit per la política madrilenya; aquell poble que en dias d' eleccions, en las ciutats y vilas y poblets donava 'l trist espectacle de baralllas intestinas per lo triomf de candidats que portavan la lluyta dels cap-pares de la política que desde 'l Gobern l' oprimian y l' esplotavan; aquell poble que en las crisis supremas alsava 'ls brassos suplicants al Govern y demanava una almoyna, avuy s' encara ab los gobernants d' Espanya y els hi diu: Fa anys, fa sigles, que porteu á Espanya cap á la ruina. Aquell imperi ahont lo sol no s' hi ponía, s' ha esvahit en nostras mans y avuy ja no 'n resta mes que un migrat bossí ahont s' hi ha post del tot lo sol de la prosperitat y ahont hi plouhen á ruixat seguit tota mena de calamitats y desastres; sense virar en rodó, ve l' esmicolament del migrat tros d' Espanya que ara resta; avuy es temps encara, peró prompte será tart y arribará l' hora d' escriure el «lasciate ogni esperanza»; donchs bé, pera que aquesta hora no arribi, vos demaném una nova orientació en la política, vos demaném que poseu fí al regnat de la corrupció y del abús y que establiu l' imperi de la moralitat y la justicia, vos demaném una mica de llibertat per Catalunya y per totas las regions espanyolas que trobin massa feixuch lo pes del centralisme y massa asfixiant l' atmósfera en que viu la administració espanyola.

Y aixó no ho diuhen ni 'ls blanchs ni 'ls negres, ni 'ls de la colla que manan, ni 'ls que esperan manar, no, es tot lo poble catalá, son tots los organismes que representan vida y treball á nostra terra. S' han esborrat diferencias y rivalitats y lluytas y tots los cors s' han unit en una sola aspiració y totas las veus se confonen.

Vosaltres, als qui porteu al Parlament espanyol la representació de Catalunya, esteu obligats á fer sentir al Govern, als representants de totas las regions espanyolas, las aspiracions de nostra terra. Teniu lo dever de declarar ben alt que á Catalunya no l' inspira un esperit de revolta ni 'l desitg d' obtenir injustos privilegis, vol llibertat pera donar expansió á las sevas energías, vol moralitat en l' administració, vol seny en los qui governan. En aquellas salas ahont s' hi acostuma á sentir no més que la veu de las passions petitas, feuhi ressó de las aspiracions salvadoras de Catalunya.

Si ho feu aixís, no hi pensará 'l poble catalá en que no fou ell qui doná á molts de vosaltres l' investidura. Si feu sentir á las Corts lo que tot lo poble catalá pensa y desitja, aquest poble s' hi trobará unit y confós ab vosaltres, y vos alentará ab sos aplausos, y vos la donará de cor la seva representació.

Més, si no ho feu aixís, si vos blinquéu devant la forsa dels que manan, si l' ambent corruptor que dins al Parlament se respira vos enverena, si no ofegan vostras veus la cridoría dels polítichs d' ofici, si no la feu

sentir la veu de Catalunya, Cátálunya entera vos escupirá ab despreci y posará vostres noms entre 'ls noms de sos pitjors enemichs.

(De *La Veu de Catalunya*).

De viatje

Maella

II y derrer.

No tot han de ser penas y disgustos: alegrat cor que bategas al compás d' una desagradable impresió que 't reporta la conducta d' un canalla y demana á la memoria y á la imaginació que evoquin las alegres escenas y las paraulas de satisfacció que t' omplenaren d' alegría, quan la pobre naturalesa á qui donas vida y calor se va escaure deturarse en sa peregrinació per aquest mon d' hipócritas y farsants, á la població quin nom serveix de capsal á aquestas ratllas.

Es una penyora que jo tinch promesa, ofrena de gratitut á personas que dias enrera no coneixía, y encarque mala ocasió es aquesta, los deutes contrets se pagan si potser á la vista.

La població, més ben dit una part d' ella, un barri, estava de festa.

Celebrava l' aniversari de la troballa d' un Sant Cristo, y de bon matí, quan lo Sol mandrosament y magestuós s' aixecava per derrera las montanyas del horitzó de primer terme y donava forma á las mitj esfumidas boyras que ho envolcallavan tot en lo *no res*, las campanas de la Parroquia brandaren alegrament y despertavan á tot fill de vehí, recordantli que aquell dia, lo que no havía d' anar al travall, tenía que engalanarse ab sos millors trajos pera assistir al solempne y diví ofici que en honor de Nostre Redemptor se celebraría á las nou del matí, sufragat pels bons fidels del barri que estava de festa, en quina ceremonia se benehiría la coca que majoralas y majorals estavan encarregats de repartir per las casas del mentat carrer.

Y la ceremonia religiosa se celebrá lluhida, plena de gom á gom la Iglesia, que no resulta de prou cabuda pel número de personas desitjosas d' ohir missa.

Vingué la repartició de las cocas y seguidament al miij-día s' efectuá un cos d' homes oferint al primer un bé, al segon dos pollastres, al tercer dos cunills y al quart un escullit pom de flayrosas... sebas.

Y se n' anarem á dinar, esperant veurer la festassa de la tarde y especialment la de la nit.

Cap fenya teníam, que havíam de fer donchs, sino cercar la diversió?

Arribá l' hora del ball de la tarde y arribá també la del ball de la nit, que per ser una mateixa festa no mes parlarém de la última.

L' ample carrer ahont se celebrava estava alumbrat per varias graellas alimentadas per teyas.

Unas doscentas parellas y no exagero distribuhidas en rotllo, ellas ab son mocador de crespó negre encreuhat al cos y faldillas de coloraynas y ells ab calsa curta, *cosset* y mocador al cap en forma de turbant, esperavan que las dulsaynas y timbals (altres anys ho amenisa una banda de música que hi ha formada á la població) deixessin sentir las primeras notas de la típica y clássica *jota*, pera donar esbarjo á l' esperit y cansament al cos.

No 's feu esperar, refilaren las dulsaynas, ressonaren las ofegadas notas dels timbals y aquell quadro per si sol simpátich, alumbrat per las teyeras, que de tant en tant espetegavan y espurnejavan de debó, tenint per dossel un cel brodat d' estrellas, y protegit per una dolsa foscor, despertá en mi sentiments que tenia adormits, me recordá que fou injust que un home los lligués ab unaltre gent y per més que 'ls amichs me cridavan pera oferirme dolsos ó licor, jo embadalit no podía apartar la vista del ball.

A n' ells los extranyava, ho veyan tan sovint!

Pero tot te fí y es natural que jo no 'm podía portar indiscretament en las personas que 'm proporcionaren, sino ocasió de veure 'l ball, ja que era al carrer, lloch distingit y apropósit pera que 'l contemplés millor, y mirantlo per última volta, apreciant lo dalit ab que 's ballava la *jota* y sentint d' aquesta las notas patrióticas y sentimentals tingui d' exclamar, apresonant la veu al arribar als llavis: *Visca Aragó.*

***

Ja no som al carrer: ja estém tancats entre las quatre parets d' una sala de la casa del rich propietari y comerciant senyor Bargallo, y la mutació es del tot diferenta. Per un costat hi ha varias senyoretas que ja no vesteixen als usos del poble, sino ab trajos arreglats á la exigencia de la moda y per altre joves distingits que tampoch portan calsa curta, *coset* y mocador, sino pantalons, hermilla y americana de llana, ni iluminan la sala las graellas sino un bon y artístich quinqué de petroli.

Ellas, las senyoretas, tenen los noms més escayents que 's poden trobar entre 'ls angels del cel: Aurora, Nativitat, Rita, Prudencia y Trinitat y si hermosa, bella, elegant y gallarda es l' una, lo mateix son las altras, donchs no sembla sino que talment lo geni creador de la esculptura las havía allí reunidas pera esplay de nostre cor y recreo de nostra vista.

Pero res tenían de la fredor del marmol que ha travallat l' escarpa dirigida per la má del home.

Modestas, amables, ab aquella amabilitat que encanta, de veu agradable y ben timbrada, alternavan en nostras conversas ja responent á las preguntas que 'ls hi dirigíam, ja alguna vegada interrogantnos, sobre usos de la nostra població, perque donava la casualitat que allí nos hi trobavam dos fills de Reus.

Sobtadament entran á la sala dos ceguets guitarra y violí sota 'l bras y acariciant ab los dits y arch las cordas que restavan mudas, se senten sospirs de cadencia harmoniosa, que degudament lligats uns ab altres se transforman en las notas d' una tranquila y aletergada americana que convida, no á rendir cult á Terpsícore sino á aquellas bellas ninas que l' acaban de saludar ab una riatlla de satisfacció, mentres que nosaltres ho fem ab picaments de mans perque 'ns donan la ocasió d' apresonar en nostres brassos joyas de tant de valor.

No m' apercibeixo de que cap parella remoregi á cau d' orella frases d' elogi: mes si aixís fou tampoch ho diría.

La expansió no está barallada ab la prudencia: y aquest article, complement del anterior no obeheix pas á altres motius que 'l de proporcionar á mon cor la satisfacció que li causa lo poguer demostrar que si no tenía oblidats als amichs anomenats en l' anterior escrit tinch ben present també la gratitut que devía y deco á las senyoretas.

Y are que siguin junts en perdonarme.

FRANCESCH COLOM Y ESCODA.

Reus y Novembre 30[99.

Firas en la Selva

Ab motiu de celebrar sa fira anyal lo vehí poble de la Selva, ans d' ahir ens hi trasladarem ab lo doble objecte de visitar á la munió d' amichs que hi tením y guadir los animats y típichs quadros que s' observan en aytals dias en los pobles de nostra comarca.

Ens hostatjárem á casa del respectable propietari D. Llorens Puig, pare de nostre estimat amich lo corresponsal de Lo SOMATENT en aquella vila D. Joseph Puig, ahont se 'ns tributá tota mena d' atencions y obsequis ab aquella simpática franquesa de la gent de poble, franquesa y carácter genuinament catalá, que per dissort en la gent de ciutat ja no 'n queda ni rastre.

Allí passárem una diada felissíssima, gracias á la galantería de sas simpáticas fillas senyoretas Dolors, Antonia y Teresa y bon número de sas mellors amigas y coneguts, quins noms sentím no recordar, improvisant una tertulia familiar y proporcionantnos ab son carácter franch y expansiu, motiu suficient pera que d' aquella reunió ne guardém grat recort tota la vida.

La fira encar que no tânt concorreguda com altres anys, resultá molt lluhida, quant menos per la part recreativa, ja que s' uní lo jovent del poble á fí de donárloshi tot l' atractiu possible.

En lo teatro hi actuava la notable companyía que dirigeix lo senyor Huarte, posantse en escena lo dissapte, lo drama en tres actes «La Campana de Almudayna», y 'l diumenge la comedia «el padrón municipal», quinas obras obtingueren una execució molt ajustada.

Lo que més cridava l' atenció d' aquells vehins era l' «envelat», cosa may vista en la Selva. Tots los dias de la fira s' hi celebraren balls de tarde y nit veyentse concorregudíssims en extrém, entregantse 'ls selvatans á la expansió del ball ab tota la ilusió, ab tota la alegría que proporciona un dia d' esplay, lo deixar per unas quantas horas los arreus del travall y substituhir la companyía dels boscos per la de las simpáticas selvetanas que lluhint sas mellors galas derrotxavan gracia, y 'l feréstech remor del vent, per las alegres notas de la música.

¡Quin quadro més bonich formavan aquells soferts fills de la terra! ¡Que n' es de bonica una festa de poble! Per los de ciutat resulta pobre, migrada, pero té una mena d' encís, un no sé qué que plau al cor y proporciona una alegría íntima, fonda, aconhortadora.

Visitárem també lo «Cassino» y allí vegérem ab grata sorpresa que 'ls anuncis oficials de la societat estavan redactats en nostra parla, lo que demostra que nostras santas ideas s' encarnan y prenen peu en lo cor d' aquella gent que sembla que no pugan pensar ni sentir.

Avant, avant selvatans, seguíu per aquest camí, puig á més de contribuhir á propagar las ideas regeneradoras de nostra pátria, honraréu á nostra mare, Catalunya.

Ab pena y recansa deixárem aquella vila, aquellas personas tan amables y francas que 'ns acompanyaren fins lo moment en que la máquina del tren sortí esbufegant de la estació de la vila, conservant en nostre cor ferm agrahiment vers totas ellas y un gran desitj de tornarhi.

PERE CAVALLÉ.

Reus Octubre 1899.

CRONICA

Observacions Meteorológicas

del dia 30 d' Octubre de 1899
FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ particular
9 m.	758	83	'	3'6	Ras	
3 t.	758	80				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Minim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. 35	14	19	S.	Cumul	0'3
3 t.	Sombra 25		22	S.		0'5

AL FANFARRÓN

DE LA

«Crónica Reusense»

Já es tart: fins ahir lo *matón* de la «Crónica no s' ha apercebut que 'm donava una importáncia que realment no tenía; pero es natural que jo no li he d' agrahir, perque aixó de disfressar las veritats y d'amagar los motius perque no va trobar personas que l' apadrinessin, francament, no fá pel carácter de nostra població.

Digui que no sap ningú qui es, d' ahont vé, ni lo que 's proposa fer pera viure ab la esquena dreta, y tothom se 'l creurá; puig ja 's diu de veu pública que intenta introduhir l' asquerós *chantage* en la prempsa local, cosa que no ho veyém molt difícil, ja que verdaderament sembla que en la «Crónica» hi té grans simpatías y 'l periódich «Reus» per determinats anuncis, aixís ho fan entrreveurer.

Estich segur que d' aquest modo tothom l' hauría cregut, mentres que are, com jo soch fill y sempre he viscut en aquesta ciutat, que se 'm coneix lo modo de viurer y encare hi ha no sols qui m' ofereix la seva amistat, sino que en cassos extrems fins trobaría potser á algunas de las mateixas dignas personas que no refusarían l' apoyo que li han negat á éll es natural que la declaració d' ahir fassi petar de riatllas á tots los que la llegeixin.

***

Com no soch d' aquells que pujan molt amunt per pó de no caurer de massa alt, sino que m' acontento en lo lloch que ocupo; sense que hagi d'abaixar lo cap ni doblegar la espinada, compendrá perfectament que en aquesta resposta no abusi de paraulas insultants y si d' aquellas que inspira la compassió.

Pera ma satisfacció me basta y 'n tinch prou ab la resposta que 'ls testimonis per éll invocats, lo Director del «Diario de Reus», lo de la mateixa «Crónica Reusense» quin nom avuy segurament sorpresa sa bona fé apareix sota unas quantas ratllas, y 'l del Director del «Semanario Católico», ME DONAN LA RAHÓ ab la resposta á las següents cartas que diumenge vaig drigírloshi.

Diuhen aixís:

Senyor Director del *Semanario Católico* y senyor Director del *Diario de Reus*

Presents.

Molt senyor meu y distingit company: Invocat en una cuestió personal provocada pel redactor de la *Crónica Reusense* don Gregori Fernán y aceptat com á bó per mi lo seu fallo, que desitjo siga tan clar y explícit com si 's tractés de vindicar l' honre de vosté, me prench la llibertat d' enviarli la present, cosa que també faig als senyors Directors del *Diario de Reus* y *Crónica Reusense*, pregantli que se serveixi exposar ab la més clara forma l' acort que 's va pendre en nostre darrer sopar. Li agrahiré també que m' ho digui á mí en carta contestant á la present.

Mil mercés per tot y ab gust aprofito aquesta ocasió pera reiterarme á la recíproca affm. s. s. q. b. s. m.

FRANCESCH COLOM Y ESCODA.

S. C. R. de Lo SOMATENT.

Nota bene.—Si per tot lo dilluns no rebo resposta de vosté me creuré que rebutja lo contestarme.

***

Senyor Director de la *Crónica Reusense.*

Present.

Molt senyor meu y distingit company: Espero dels seus sentiments honrats que, encar que part interessada en la cuestió personal provocada pel seu company de redacció don Gregori Fernàn, no rebutjarà l' invocació que fa á vosté y que jo acepto, de confirmar l' acort que 's va pendre en nostre darrer sopar, cosa que també demano als senyors Directors del *Diario de Reus* y *Semanario Católico*, pregantli ho fassi tan clar y explícit que no deixi lloch al més petit dupte.

Li agrahiré que la seva decisió me la comuniqui á mí per escrit en forma de resposta á la present.

Mil mercés per tot y aprofito aquesta ocasió pera reiterarme á la recíproca affm. s. s. q. b. s. m.

FRANCESCH COLOM Y ESCODA.

P. D.—Li prego que la contestació vingui per tot dilluns; en cas contrari creuré que no la vol donar.

La contesta á aquestas cartas no la publiquém íntegra per considerar que sols lo darrer párrafo es lo que afecta á la solució d' aquest assumpto, en que 's consigna la següent declaració:

En la proposición del compañero señor Fernán, NO SE TOMÓ acuerdo alguno.

Y la firma de D. J. Domenech y Grau, director del «Diario de Reus»; D. JOAN SUGRAÑES (sense Aleu), director de la «Crónica Reusense», y D. J. Carbonell y Alsina, del «Semanario Católico».

Per lo tant *queda demostrat* que ha sigut UN MISERABLE CALUMNIADOR y UN SOLEMPNE EMBUSTERO qui afirmava lo contrari, y que 'ns sobrava la rahó pels colzes al tornar pel bon nom de la prempsa y posar las cosas al degut lloch en aquesta cuestió, que aparentment ha motivat la provecació, puig jo dibentho més senzillament, sense alló de *honrada palabra*, ni las bravatas á que 'ns té acostumats, crech que altres fins més innobles y més rastrers l'han provocat.

***

Y ara, consti que no podém atribuhir al senyor Sugrañes y Aleu lo *que se sepa* y avans de contestarlo en

la forma que 's mereix, no tan sols pel *que se sepa* en cuestió, sino pel responsable que es de tot lo que inserta la «Crónica», ab firma ó sense firma, esperém que en lo próxim número nos ho aclarirá, donchs en una carta que va firmar ahir mateix me diu *Distinguido amigo* y á un amich distingit crech que l' ha d' anomenar.

Fora d' aquest incident que s' ha barrejat á la cuestió, prometo no dir res més.

Francesch Colom y Escoda.

—

Sumament concorregut promet veures lo concert vocal é instrumental que ab motiu de la Festivitat de Tots los Sants celebrará lo «Centro de Lectura» en son saló d' actes.

—

Lo diumenge, 5 de Novembre próxim, á las vuyt del matí, se reunirá á Tarragona la Junta provincial del Cens electoral pera la designació de candidats y nembrament dels interventors y suplents que han de constituhir las mesas en los pobles del districte electoral de Vendrell, en la elecció d' un diputat á Corts, que 's verificará lo diumenge, dia 12 de dit mes.

A lo que sembla, la lluyta quedará circunscrita á don Isidro Gassol, fabricant y ex-president de la Cambra de Comers de Bárcelona, y don Felip de Morenes, fill del Baró de Cuatre Torres, abdós ministerials, segons se ve dihent.

—

Los aficionats á la astronomía, podrán observar en nits serenas, quan la lluna s' allunya de nostre oritzó, prop de la constelació de la Osa major y en direcció á Orient, la presencia del cometa anunciat per alguns astrónoms extranjers com precursor de la ruina de nostre globo lo 13 del mes que ve ó sía la época en que aquell astre opaco arribara á son periheli.

—

Ha quedat cuberta la cantitat que per suscripció se recaudava pera la fiansa exigida al senyor Santamaría.

—

Hem rebut lo número 5 del periódich professional «El Notariado», eco dels Notaris reformistas de Catalunya; quina publicació veu la llum en nostra ciutat.

—

Ha sigut denunciat nostre estimadíssim colega «La Veu del Segre». Desitjém que surti en bé del entrebanch que ha sofert aquesta simpática publicació.

—

S' ha publicat à Lleyda un nou setmanari catalá ab lo títol de «La Rialla».

Li desitjém molts anys de vida.

—

En los salons de la Societat «Círcol Artístich Catalá», tindrá lloch en la diada de Tot Sans un ball ab música corrent á cárrech d' una molt aplaudida banda.

—

Un telégrama anuncia que en Novembre próxim deixará de publicarse la gaceta silvelista «El Tiempo».

Los silvelistas, al veure próxima á estallar horrible tempestat, han decidit suprimir «El Tiempo».

No basta; pera conjurarla, Silvela no té més remey que marxarse ab la música á altra part.

Y com la paraula fá al home, hont aquesta hi manca... l' home tampoch hi es.

—

Escriuhen de Vendrell:

«La cullita del oli, que si be no es d' importancia en nostra comarca no deix e' esser un bon aditament als rendiments agrícolas de la mateixa, se presenta aquest any bastant desastrosa ab tot y trobarse 'ls olivers carregats de dit fruyt, degut à que aquest cau del arbre en grans cantitats, á causa, segons se 'ns diu, dels forts calors que han vingut regnant y que 's deixan sentir encara, impropis de la estació en que 'ns trobém, y que en altres anys havian ja aparescut los primers frets, que conservaban las olivas en los olivers.

A no ser causa indicada, la próxima cullita d' oli hauría sigut en aquesta comarca de molta importancia.»

—

Ahir se recaudaren per concepte de Consums pessetas 1266'89.

Secció oficial

Banch de Reus de Descuentos y Préstams

Desde 'l dia primer de Novembre próxim las llibretas de la **Caixa de Economías** perteneixents á la primera emissió quedarán subjectas al Reglament de las de segona emissió.

Si algú dels possehidors de ditas llibretas de la primera emissió no estigués conforme ab dita modificació denrá retirar lo total capital que acrediti, desde las 9 fins à las 12 del matí de tots los dias laborables escepte los dilluns; y d' estar conforme, se servirá passar á aquestas oficinas en los mateixos dias y horas senyalats, pera efectuar lo corresponent cambi de llibretas.

Reus 25 Octubre de 1899.—Lo Secretari.—Joseph Montagut.

—

Edicte

anunciant lo primer periodo de cobransa voluntaria

Don Francisco Sanchez Gomez, Recaudador de Contribucions del districte munipal de Reus.

En virtut del present que s' expedeix en compliment de lo previngut en l' art. 33 de la Instrucció de Recaudadors de 12 de Maig de 1888, als vehins d' aquest terme municipal se fo sapiguer: que la cobransa de las contribucions directas corresponents al segon trimestre del present any económich tindrá lloch en aquesta los dias 3, 4 y 5 del próxim mes de Novembre de vuyt del matí á una de la tarde en lo carrer Santa Agna núm. 24 segons l' anunci publicat en lo «Butlletí Oficial» d' aquesta provincia.

En sa consecuencia invitá á tots los contribuyents d' aquest districte municipal á que en los dias designats acudeixin á pagar sas cuotas si volen evitarse després las consegüents molestias y perjudicis per l' imposició de recárrechs d' apremi, y prego á la autoritat del senyor Alcalde á qui aquest edicte fos remitit, se li dongui tota la publicitat possible pera que sas prevencions arribin á coneixement del cos contribuyent.

Donat á Reus á trenta d' Octubre de mil vuytcents noranta nou.

Lo Recaudor.—F. Sanchez.—Publiquis y fixis en los sitis de costúm.—L' Alcalde P. O.—Joseph de Montagut.

—

Registre civil

dels dias 28 y 29 d' Octubre de 1899

Naixements

Cap.

Matrimonis

Jaume Ciurâna Escoda, ab Adelayda Baldó Rión.
Jaume Ferrer Jover, ab Teresa Fabregat Oriol.

Defuncions

Josepha Bergadá Pastor, 3 mesos, Sant Miquel, 30.—Francisco Ferrán Golivart, 69 anys, Sant Miquel, 31.—Mariana Torres Sabaté, 3 anys, Llovera, 48.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Quintí.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Segueix á las sis de la tarde lo Novenari d' ánimas ab sermó y laments. Demá 's comensará dita funció á las cinch de la tarde predicant lo Rvnt. senyor D. Joan Llauradó Lo dilluns y dimars tindrá lloch dit Novenari á las sis de la tarde.

Sant de demá.—La Festa de Tots los Sants.

Secció comercial

J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (*Teléfono núm. 21*)

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64'65	Aduanas	95'75
Exterior	'	Norts	49'
Amortisable	'	Fransas	46'60
Cubas 1896	71'62	Orenses	12'60
Cubas 1890	60'	Obs. 6 0[0 Fransa	88'50
Filipinas	78'	Id. 6 0[0 »	44'75
Exterior París	62'55	Id. 3 0[0 »	'
GIROS			
París	26'25	Londres	31'87

Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y París.—Compra y venda al comptat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los paissos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

—

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir.

Interior	64'56	Cubas del 86	71'68
Orenses	12'50	Cubas del 90	60'12
S. Juan	'	Aduanas	95'87
Norts	48'80	Ob. 5 0[0 Almansa	89'50
Fransas	46'25	Id. 3 0[0 Fransa	44'68
Filipinas	78'06		
PARIS			
Exterior	62'55	Norts	'
GIROS			
París	26'25	Londres	31'87

Anuncis particulars

PERA 'LS MORTS

Riquíssim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y demés adornos pera nitxos, panteons y sepulturas y recomposició dels propis objectes que 's troban fets malber.

Ripoll germanas

CARRER LLOVERA 29

També trobarán en aquesta casa gran varietat de plantas y altres adornos pera saló.

¡CAFETERS!

Cartulinas, cromos, fototipias y bitllets pera la Rifa de dolsos, Papers pera plats de confitura. Llistas pera 'l sorteig de dolsos. Y tot lo concernent á dit sorteig á preus limitadíssims.

IMPREMPTA FERRANDO

CLASSES DE MÚSICA

TEORIA Y PRACTICA MODERNA DE

SOLFEIG, PIANO Y CANT

A DOMICILI Y EN SA CASA PER LO PROFESSOR

DON ESTANISLAO MATEU

Arrabal Santa Anna, 64, Entressol.

Curs especial pera senyoretas

Traslado

BOTIGA Y PIS ab aigua y gas en lo carrer de Llovera núm. 18.

Donará rahó don Esteve Rosselló, fuster. Arrabal alt de Jesús, núm. 24.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

—

GRAN COMPANYÍA CÓMICH DRAMÁTICA

dirigida pel primer actor

DON MIQUEL CEPILLO

Funció pera avuy.—12 d' abono.—Se posará en escena lo popular drama relligiós fantástich en 7 actes original de D. Joseph Zorrilla, titulat «Don Juan Tenorio».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. paraís 2.

A tres quarts de nou.

Telégramas

Madrid 31.

Un periódich anuncia que alguns diputats tenen lo propósit de demanar á las Corts la supressió de las pensions de las grans creus que concedeixi en lo successiu lo ministre de la Guerra y que en cambi s' aumentin gradualment las pensions de las creus senzillas concedidas á las classes de tropa.

—Ahir circulá 'l rumor de que la concentració de las forsas navals inglesas á Gibraltar obehía al propósit d' Inglaterra de declarar possessió inglesa la bahía de Delagoa quan arribin al Cabo de Bona Esperansa los reforsos enviats al exércit del Africa del Sur.

Se deya també que la negociació ab Portugal estava acabada y que ab dita possessió los inglesos podrían amenassar al Transvaal per retaguardia, distrayent las forsas dels boers.

—Ha sigut denunciat «El Progreso».

—La minoría que dirigeix Sagasta protestará contra 'l bando del gobernador de Barcelona. Los termes en que ho fará Sagasta serán més ó menos enérgichs, segons los que emplehi Maura, qual popularitat tem don Práxedes.

París 30.

Telegrofían al «Morning Post» desde Ladysmith, que 'ls boers s' apoderaren lo dia 25 d' un destacament y d' un convoy compost de 500 matxos.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocaina y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo laringitis, tant exudativas com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonía y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipósit general. Farmacia de A. SERRA.--REUS.

De venta en totas las bonas farmacias y principals droguerias.

Llibre important

CARTILLA RÚSTICA

PREUS DELS PLANTADORS DE

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interés actualment á tots los pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en éll á més de donarse compte dels importants temas que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrá en Sant Sadurní de Noya, s' hi troban esplicadas ab claretat totas aquellas operacions y cuydados que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americá, entre altres: **multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda, y alseda dels ceps y manera de cuydarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y femar las vinyas, etc.; etc.;** seguit d' altres no menos importants datos mólt dignes de tenirse en compte sobre la manera de condubir la verema, modo d' obtenir bons vins negres, blanchs y rosats, y cuydados de que deuhen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los mès práctichs é inteligents viticultors d' Espanya y Fransa; tot ab lo fi d' obtenir lo millor rendiment possible del vi, pera que puga compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volúm en octau de més de 100 páginas en bon paper y clara impresiò, enquadernat á la holandesa y 's ven en aquesta Imprenta, al preu de **UNA PESSETA**.

Ferrocarril económich de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde '1 2 d' Octubre de de 1899.

Sortidas de Reus.—4'10, 9'00 matí, 2'32, 5'43 tarde.

Sortidas de Salou.—4'56, 10'49 matí, tarde 5'10 y 7'25 nit.

Tranvía á vapor.—Sortidas de la estació: 11'20 y 7'50 nit.—Sortidas del Arrabal: 8'45 matí y 2'15 t.

Reus 26 de Septembre 1899.

Publicacions regionalistas que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya», «La Nació Catalana», Quinzenali de Catalunya, «L' Art del Pagés», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskazale», setmanaris de Bilbao (Bizcaya).—«El Eco del Guadalope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

ALTAS

Y

BAIXAS

pera la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d' aquest diari.

Servey dels trens de viatjers

De Mora á Reus

SORTIDA		ARRIBADA
4'19 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	7'54 m.
5'45 m.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.........	7'01 m.
8'41 m.	tren mercancías cotxes de 2.ª y 3.ª classe	12'31 t.
11'02 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	1'53 t.
5'23 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	8'48 n.

De Reus á Mora

SORTDA		ARRIBADA
7'01 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	9'49 m.
1'26 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	3'14 t.
3'28 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	6'29 t.
7'03 n.	tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	10'06 n.
9'23 n.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.........	10'31 n

De Reus á Barcelona

SORTIDA		ARRIBADA	
4,43 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe (1)	8'22 m.	Línea Vilanova
4'43 m.	» » » » » » »	9'41 m.	» Vilafranca
7'09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe......	9'21 m.	
1'01 t.	tren de mercancías ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	7'34 n.	
1'59 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª clase.....	5'08 t.	
6'35 t.	tren mixto ab cotxes de 2.ª classe (2)...........	10'13 n.	

De Barcelona á Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (3)	10'17 m.	Línea Vilafranca
9'51 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	1'01 t.	
11'15 m.	tren mercancías ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	6'35 t.	
1'55 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	5'31 t.	
7'02 t.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe:	9'45 n.	

Reus 1 de Juliol de 1899.

(1) Trasbort á Sant Vicens.
(2) Idem á Roda y Sant Vicens.
(3) Idem á Sant Vicens y Roda.

OBRA NOVA

Fills ilustres de Reus

DE

Francisco Gras y Elias

3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta Imprempta.

Societat general de transports marítims á vapor de Marsella

Serveys del mes de Novembre de 1899

Línea directa pera 'l Rio de la Plata

Sortirán de Barcelona directament pera Montevideo y Buenos-Aires los magnífichs y rápits vapors francesos

lo dia 11 de Novembre lo vapor Provence
lo dia 21 de " " Italie

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo dia 27 de Octubre pera Rio Janeiro, Santos, y Buenos-Aires lo grandiós y acreditat vapor francés

Les Andes

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C.ª, Plassa de Palacio.—Barcelona.